

Módosító javaslat

Szili Katalin Asszonynak
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

Az Országgyűlés Házszabályáról szóló 46/1994. (XI. 30.) OGY. határozat 94. § (1) bekezdése alapján „a *Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról*” szóló T/1917. számú törvényjavaslathoz az alábbi

módosító javaslatot

terjesztem elő:

A törvényjavaslatnak új, 33. §-sal való kiegészítését javaslom, egyúttal a további §-ok számozása értelemszerűen változik.

33. §

(1) A Btk. a következő 324/B. §-sal és azt megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„Falfirka elhelyezése

324/B. § (1) Aki közterületen, idegen vagyontárgyon, így különösen az ott található építményen, épületen, műtárgyon valamint közterületi berendezési tárgyon – tulajdonosának engedélye nélkül - falfirkát helyez el, és ezzel kárt okoz, vétséget követ el.

(2) A büntetés vétség miatt közérdekű munka, vagy pénzbüntetés, ha a falfirka elhelyezése

a) kisebb kárt okoz,

b) szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okoz, különösen, ha visszaesőként, vagy csoportosan vagy bünszövetségben követi el.

(3) Büntett miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az, aki

a) nagyobb kárt okoz,

b) kulturális javak sérelmére, művészeti alkotáson illetve nemzeti kulturális örökség, valamint a világörökség részét képező ingatlanra követi el.

(4) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az, aki

a) jelentős kárt okoz,

b) kulturális javak, illetve nemzeti kulturális örökség, valamint a világörökség részét képező ingatlanra különös visszaesőként, csoportosan vagy bünszövetségben követi el.”

(2) A Btk. 333. §-ának 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

/333. § E fejezet alkalmazásában/

„2. Falfirka (graffiti): festékszóróval, filctollal, vagy bármilyen más felületképző anyaggal létrehozott képi, grafikus, vagy szöveges felület bevonat, amely nem szükséges az építmény, műtárgy rendeltetésszerű használatához.”

INDOKOLÁS

A falfirkák rohamos elterjedése, a graffiti-jelenség nyomasztó eszkalációja miatt szükséges egy új, önálló törvényi tényállás megalkotása által a megelőzést szolgáló szabályozás. A falfirka szociológiai, környezetvédelmi és gazdasági aspektusból megközelítve komoly problémákat vet fel.

Környezetvédelmi szempontból komoly veszélyt jelent mind a falfirka létrehozásához, mind az eltávolításához szükséges környezetkárosító festékek, oldószerek használata. **Gazdasági szempontból** az eredeti állapot visszaállítása – ha ez egyáltalán lehetséges – komoly költséggel jár. Az épületekben, városrészekben, és különösen a világörökség részét képező területeken az esztétikai értékcsökkenés a vonzerő csökkenésével is együtt jár, így a turistaforgalom csökkenése további gazdasági károkat okoz. **Jogi szempontból** a másnak okozott kár a rongálás fogalmi kategóriájához tartozik, egy különleges elkövetői magatartás, amelynek lényeges eleme a célzatos anyagi károkozás, és csorbítja a tiszta környezethez való alkotmányos jogunkat is.

A falfirka-ellenes küzdelemben önmagában nem jelent megoldást, ha sokmillió forint elköltésével megpróbáljuk helyrehozni az okozott károkat. A büntetőjog jelenlegi eszközrendszere önmagában nem bír elegendő visszatartó erővel. A Btk. 324.§ alatt szereplő „rongálás” miatt az elmúlt években elenyésző számú vádemelés történt, mindezidáig érzékelhető eredmény nélkül. Ezen túlmenően ezeknél a bűncselekménytípusoknál mind az elkövető azonosítása és elfogása, mind az elkövetők megbüntetése, mind pedig a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése komoly akadályba ütközik.

A Btk. módosításának jelenlegi javaslata önmagában még nem jelent megoldást a problémára. Ehhez társadalmi összefogásra és egységes tömegkommunikációs kampányra van szükség, melynek megszervezéséhez elengedhetetlen a kormányzati akarat is. A falfirka büntetőjogi tényállásának bevezetése a cselekmény **társadalomra való veszélyességére** hívja fel a figyelmet, és megteremti annak lehetőségét, hogy egy sokkal hatékonyabb bűnüldöző és bűnmegelőző tevékenységgel eredményeket lehessen elérni.

Az önálló törvényi tényállás megalkotásánál elengedhetetlen a falfirkálás elhatárolása más bűncselekményi alakzatoktól, elsősorban a rongálástól. Ez az elkövetési magatartás célzata alapján képzelhető el. A falfirkáló olyan „esztétikai átalakítást”, olyan beavatkozást végez, amely

- a.) dolog állagának lényeges csorbulása nélkül,
- b.) értékcsökkenésével jár együtt, illetve amelyet követően
- c.) az eredeti állapot helyreállítása jelentős anyagi ráfordítást igényel.

Büntetőjogi szempontból lényeges eleme tehát nem az „önkifejezés”, vagy a „díszítés”, hanem a célzatos anyagi károkozás, amely **eléri a társadalomra való veszélyesség fokát**.

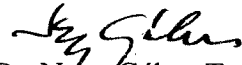
Ahhoz, hogy az elkövetőket kellő visszatartó erő akadályozza meg a tett elkövetésében, a graffiti megszűnjék „divatjelenség” lenni, az szükséges, hogy büntetésként ne csak a (talán enyhe) pénzbüntetés, vagy a (talán túlzottan szigorú) szabadságvesztés jöhessen szóba. Ezt

szolgálja a közérdekű munka, mint büntetési forma alapeseti megjelölése. A **jóvátétel jelle-
gű szankciók** meghonosítása ebben az esetben nem egyszerűen csak az európai tendenciákat
követő megoldás, hanem visszatartó erővel bíró, a prevenciót szolgáló racionális büntetés.
Számos európai és amerikai nagyváros (Berlin, Párizs, New York, Stockholm, Bécs) képes
volt határozottan fellépni a falfirkák ellen hatékony és a megelőzésre épülő büntetőjogi szabá-
lyozással.

Ezt a javaslatot önálló törvényjavaslatként már 2004-ben az országgyűlés elé benyújtottam,
általános vitára alkalmasnak találtatott, de részletes vitára – már sajnálatos módon - nem bo-
csátották.

A prevenció szerepének erősítése céljából elengedhetetlennek tartom a jelenlegi szabályozás
specializálását, és egy konkrétabb, a falfirkákra vonatkozó törvényi tényállás megalkotását.

Budapest, 2007. február 26.

Dr. Nagy Gábor Tamás
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség